

Notat til Folketingets Europaudvalg

Komitésag - forslag fra EU-kommissionen om forordning, der implementerer direktiv 2009/125/EF med hensyn til at fastlægge eco-designkrav til luftkonditioneringsanlæg og komfortventilatorer (vifter)

Stormgade 2-6
1470 København K
Tlf. 3392 2800
Fax 3392 2801
kemin@kemin.dk
www.kemin.dk

KOM nr. (foreligger ikke), af 9. maj 2011

1. Resumé

Kommissionen har den 28. april 2011 fremsendt et udkast til forslag til forordning om klimaanlæg inkl. luft-luft-varmepumper med en udgangseffekt (opvarmning eller køling) mindre end 12 kW og komfort ventilatorer (vifter) med indgangseffekt mindre end 125W. Forslaget er et led i udmøntningen af Eco-designdirektivet, som er et rammedirektiv, der har til formål at reducere energiforbruget for energirelaterede produkter.

J.nr. 2011-2548

25. maj 2011

Forslaget forventes sat til afstemning d. 31. maj 2011 i en komité efter forskriftsproceduren med kontrol. Forslaget stiller krav til klimaanlægs energieffektivitet (både til kølings- og opvarmningseffektivitet). Derudover stilles informationskrav, der også gælder vifter. Forslaget skønnes at have begrænsede klimamæssige og samfundsøkonomiske konsekvenser for Danmark, men forventes i EU som helhed at have væsentlige positive konsekvenser som følge af et lavere energiforbrug i brugsfasen af de berørte produkter. Forslaget vurderes ikke at berøre statsfinanserne, det vurderes at have en lille positiv effekt på samfundsøkonomien og forventes ikke at udgøre en væsentlig ekstra byrde for erhvervslivet. Regeringen er generelt positiv overfor Kommissionens forslag og agter derfor at stemme for forslaget.

2. Baggrund

EU-Kommissionen har den 28. april 2011 fremsendt et udkast til forslag til forordning om krav til luftkonditioneringsanlæg og vifter, som markedsføres for første gang på det indre marked. Forordningen stiller krav til klimaanlægs relative energieffektivitet. Samtidig med denne forordning har Kommissionen fremsat et forslag til delegeret retsakt for energimærkning af klimaanlæg. Der er udarbejdet et særskilt grund- og rammenotat for den delegerede forordning om energimærkning.

Forslaget forventes at blive sat til afstemning d. 31. maj 2011

3. Hjemmelsgrundlag

Forordningen har hjemmel i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/125/EF af 21. oktober 2009 om rammerne for fastlæggelse af krav til miljøvenligt design af energirelaterede produkter (Eco-designdirektivet) specielt artikel 15. Eco-designdirektivet er baseret på Traktatens artikel 95 (indre marked). Forordningen er et led i rækken af gennemførelsesforanstaltninger under Eco-designdirektivet.

Forslaget behandles i en komité efter forskriftsproceduren med kontrol jf. bestemmelserne i artikel 5a stk. 1-4 og art. 7 i afgørelse 1999/468/EF.

4. Nærhedsprincippet

Forslaget til forordning er et led i udfyldelsen af Eco-designdirektivet og stiller krav til den type af produkter, der er omfattet af udkastets definition.

Hvis de enkelte medlemslande fastsætter nationale krav til de pågældende produkter, vil der være risiko for forskelligartede nationale bestemmelser og procedurer, som ikke stemmer overens på tværs af landegrænserne i EU. Dette vil resultere i barrierer for varernes fri bevægelighed inden for Fællesskabet og unødige omkostninger for erhvervslivet. Sådanne regler må derfor have det samme indhold i Fællesskabet. I overensstemmelse med nærhedsprincippet bør tiltag inden for området derfor gennemføres på fællesskabsniveau.

5. Formål og indhold

Forslaget har til formål at begrænse energiforbruget ved at sætte minimumskrav til energieffektiviteten for klimaanlæg med en udgangseffekt op til 12 kW, som kan nedkøle og/eller opvarme et rum eller en del af et rum, samt ved at sætte oplysningskrav til komfort-ventilatorers (vifters) med indgangseffekt mindre end 125W.

I forordningen opdeles klimaanlæggene i to undergrupper og vifter udgør en tredje gruppe:

- a) Lokale klimaanlæg (enkelt- og dobbeltkanalaanlæg)
- b) Alle klimaanlæg, bortset fra enkelt- og dobbeltkanalaanlæg
- c) Vifter

Lokale klimaanlæg omfatter klimaanlæg med dobbeltkanal, som er specielt beregnet til placering i situationer, hvor der ikke må placeres en udedel, samt klimaanlæg med enkeltkanal, som er flytbare og som kun køler en begrænset del af et rum. De tekniske karakteristika ved disse to typer klimaanlæg giver dem generelt en mindre virkningsgrad end andre klimaanlæg. Disse to typer af klimaanlæg skal mærkes "lokalt klimaanlæg" for at gøre forbrugeren opmærksom på dette.

Kravene forventes foreslået indført i to trin:

Fra 1. januar 2013 sættes følgende krav:

Krav til energieffektivitet:

Alle klimaanlæg skal overholde minimumskrav for energieffektivitet for køling og/eller opvarmning.

For alle klimaanlæg, bortset fra enkelt- og dobbeltkanalanlæg, sættes kravene til energieffektiviteten i form af krav til **sæsonenergieffektivitetskvotienten** (SEER) for køling og til **sæson-ydelseskoefficienten** (SCOP) for opvarmning.

For alle lokale klimaanlæg sættes kravene til energieffektiviteten i form af krav til *energieffektivitetskoefficienten* (EER) for køling og i form af krav til **ydelseskoeficienten** (COP) for opvarmning.

Sæsonkoefficienterne SEER og SCOP bestemmes begge ved forskellige ude- og indetemperaturer og forskellige temperatursforskelle mellem inde- og udedel, hvorved reelle forbrugsmønstre forsøges afspejlet. Mens koefficienterne for de lokale anlæg EER og COP kun måles ved en temperatur for hhv. ude- og inde- del.

Krav til off-mode og standby- mode:

For lokale klimaanlæg sættes specifikke krav til maksimal effekt i off-mode og standby mode, mens forbruget i off-mode og standby-mode for alle andre klimaanlæg indgår i beregningen af SEER og SCOP.

Støjkrav:

Der sættes krav til maksimalt støjniveau for alle klimaanlæg.

Informationskrav:

Derudover sættes der for alle klimaanlæg og vifter krav om, at leverandøren stiller information til rådighed om bl.a. energieffektivitet og effekt, dels i den tekniske dokumentation, dels frit tilgængelig på producentens hjemmeside.

Fra 1. januar 2011:

Fra denne dato strammes energieffektivitetskravene for alle klimaanlæg med 8-16 pct.

Derudover strammes kravene til off- og standbymode for lokale klimaanlæg.

Generelt:

Der gives for alle klimaanlæg i forhold til energieffektivitetskravene en bonus på ca. 15 pct., hvis anlægget anvender et kølemiddel med et lavt globalt drivhusgaspotentiale (GWP).

Tolerancen ved testproceduren i forbindelse med myndighedernes kontrol af overholdelse af kravene er 8 pct. for alle klimaanlæg bortset fra lokale anlæg, hvor tolerancen er 10 pct.

Forordningen skal revideres inden 5 år i lyset af den teknologiske udvikling og med fokus specielt på effektivitet og støjniveauer samt effekten i forhold til at fremme brugen af kølemidler med lavt drivhusgaspotentiale (GWP). Derudover skal anvendelse af beregningsmetoden for sæsonkoefficienterne vurderes.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Parlamentet vil i overensstemmelse med den valgte komité-procedure udtale sig, efter at komitéen har stemt om forslaget.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Der eksisterer ingen danske regler for den minimale energieffektivitet for luft-konditioneringsanlæg eller vifter.

Dog sættes der i Bekendtgørelse nr. 1097 af 9. december 2002 krav til energimærkning af klimaanlæg til husholdningsbrug. Denne bekendtgørelse forventes erstattet af forslaget til delegeret retsakt om energimærkning af klimaanlæg, som Kommissionen udsendte 28. april 2011.

Derudover sættes i bygningsreglementet (BR10) krav om, at luft-luft varmepumper, der installeres, skal have energimærkning A i forhold til varmeydelsen. Dette krav kan ikke direkte sammenlignes med det krav til energieffektivitet for varmeydelsen, der sættes i denne ecodesign forordning, da opgørelsesmetoden ikke er den samme.

Det forventes, at medlemsstaterne vil kunne bibeholde strammere krav i deres nationale regulering i forhold til installation, når den kan begrundes i, at strammere krav er mere omkostningseffektive pga. nationale forhold f.eks. klimatiske forhold.

Forslaget til forordning for ecodesign vil, hvis den vedtages i ovennævnte komité, samt af Rådet og Europa-Parlamentet, være direkte gældende i Danmark og skal ikke implementeres i dansk lovgivning.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Forslaget vil på statsligt niveau medføre omkostninger til markedsovervågning og -kontrol mv. Omkostningerne dækkes inden for Klima- og Energiministeriets bevillingsmæssige rammer.

Forslaget medfører ikke administrative eller økonomiske omkostninger for regioner og kommuner.

Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Producenter af produkter, der er omfattet af dette forslag, skal dokumentere, at deres produkter overholder forslagets bestemmelser. Dette vurderes imidlertid ikke at udgøre en væsentlig ekstra byrde i forhold til de dokumentations- og informationskrav, producenter af elektrisk og elektronisk udstyr, herunder producenter af klimaanlæg og vifter, allerede er omfattet af. Eller de dokumentationskrav der er i forhold til gældende energimærkningsdirektiv.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Som følge af en mindre reduktion af det samlede danske energiforbrug skønnes forslaget at have positive samfundsøkonomiske konsekvenser. Eventuelle prisstigninger på produkterne, som følger af producenternes meromkostninger til udvikling og produktion af produkter med lavere elforbrug, vil, ifølge de analyser EU-Kommissionen har ladet gennemføre i forarbejderne for eco-designkrav til klimaanlæg, være mindre end de besparelser, der følger af et lavere energiforbrug i produkternes brugsfase.

Konsekvenser for miljø og beskyttelsesniveau

Forslaget stiller krav om energieffektivitet for klimaanlæg og vifter og vil reducere EUs el-forbrug og dermed også klimapåvirkningen. Kommissionen vurderer, at disse krav til miljøvenligt design og en eventuel revideret energimærkningsordning for små klimaanlæg til sammen vil føre til en reduktion på 11 TWh i 2020 (10^{12} watt timer pr. år). Denne el-besparelse forventes at medføre en årlig reduktion af CO₂ udledninger i EU på ca. 5 Mt (millioner ton). Udover besparelser på EU-plan forventer Kommissionen, at kravene vil have afsmittende virkning og medføre energi- og CO₂-besparelser i lande uden for EU.

Det vurderes, at de klimaanlæg, der markedsføres eller ibrugtages i Danmark i dag, i høj grad allerede i dag opfylder kravene indeholdt i forslagets trin 1 og 2 pga. bygningsreglementets krav til luft til luft varmepumpers effektivitet i forhold til varmeydelse.

Forslaget vurderes derfor at have en beskeden positiv effekt på miljøet og beskyttelsesniveauet i Danmark.

9. Høring

Et udkast til forslaget sendes i høring i EU-Specialudvalget for Klima- og Energpolitik. Energistyrelsen har desuden d. 13. januar 2011 afholdt et offentligt møde for alle interesserede, hvor der har været en teknisk gennemgang af forslaget. Deltagerne udtrykte tilfredshed med, at der fastsættes eco-designkrav til klimaanlæg, dog var der nogen usikkerhed om målemetoden.

10. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det vurderes, at der er generel opbakning til de krav, som Kommissionen foreslår.

11. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen er generelt positiv overfor Kommissionens forslag til krav til luftkonditioneringsanlæg og vifter. Regeringen agter derfor at stemme for forslaget.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.